

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_ZSV_059
Předmět:	Základy společenských věd
Tematický okruh:	Člověk jako občan
Autor, spoluautor:	Mgr. Markéta Macháčková
Název DUMu:	Obec - základní jednotka samosprávy
Pořadové číslo DUMu:	19
Stručná anotace:	Výukový materiál se zabývá obcí, jako nejmenší jednotkou samosprávy v ČR. Přináší přehled o typech obcí v ČR. Zabývá se také jednotlivými orgány obce a jejich činností. Součástí materiálu je také závěrečný test, kterým si žáci procvičí probírané téma.
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63 – 41 – M/01 Ekonomika a podnikání, 65 – 42 – M/02 Cestovní ruch
Metodický pokyn:	Žáci použijí snímky závěrečného testu, které slouží k upevnění a zapamatování faktických informací. Jejich cílem je správně vyřešit testové úlohy.
Výsledky vzdělávání:	Žák uvede příklady funkcí obecní samosprávy.
Vytvořeno dne:	5. 4. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Obec - základní jednotka samosprávy

Obec

- = základní jednotka samosprávy
- má postavení právnické osoby s vlastním majetkem
- území obce zahrnuje vnitřní část (obytná a průmyslová zástavba) a vnější část (pole, louky, lesy, cesty, rybníky apod.)

Občan obce

- občanem obce je každý občan ČR, který má v obci hlášený trvalý pobyt
- každý občan má určitá **práva** (např. volit a být volen do obecního zastupitelstva, navštěvovat schůze zastupitelstva, podávat návrhy a připomínky apod.) a **povinnosti** (např. platit poplatky, dodržovat noční klid apod.)

Typy obcí

- 1. Obec** – má obecní úřad a zastupitelstvo
- 2. Městys (městečko)** – historický titul
  - původně souvisel s právem pořádat týdenní a dobytčí trhy
  - kolem roku 1950 se přestal používat
  - od roku 2006 se obnovuje

3. *Město* – titul udělovaný předsedou PS za stanovených podmínek (např. počet obyvatel alespoň 3000)

4. *Statutární město* – může zřizovat městské části nebo obvody

- v ČR je 23 statutárních měst

5. *Krajské město* – je sídlem kraje

6. *Hlavní město* – status, který je přiznaný Praze na základě zvláštního zákona

Orgány obce

Zastupitelstvo obce – nejvyšší orgán obce

- je voleno občany ve volbách na 4 roky
- schvaluje rozpočet, územní plán ...
- volí si starostu a místostarostu
- může mít 5 – 55 členů (podle počtu obyvatel)

Starosta – zastupuje obec navenek

- svolává a řídí schůze zastupitelstva

Rada obce – výkonný orgán obce

- je tvořena starostou, místostarostou aj.
- připravuje návrhy k jednání zastupitelstva
- volí se pokud má zastupitelstvo 15 a více členů
- má 5 – 11 členů (podle počtu obyvatel)

Obecní úřad – je tvořen starostou a zaměstnanci

- může zřizovat odbory a oddělení

Obecní policie – pokud je, tak je zřizována zastupitelstvem, řídí ji starosta

- dohlíží na dodržování zákonů a vyhlášek

Závěrečný test

1. Rozhodněte o pravdivosti tvrzení

- a) Nejvyšším orgánem obce je obecní úřad.
- b) Starosta je volen na 4 roky maximálně na 2 volební období.
- c) Zastupitelstvo si volí občané obce.
- d) Obec má povinnost zřídit obecní policii.

2. Uveďte 2 práva a 2 povinnosti občana obce.

3. O čem rozhoduje zastupitelstvo obce.

4. Kdy je v obci volena Rada obce.

5. Popište vaši obec (zařadit k typu, počet zastupitelů, existence rady apod.)

Řešení závěrečného testu

1. a) NE; b) NE; c) ANO; d) NE
2. **práva** – volit zastupitelstvo, být volen do zastupitelstva, využívat neplacených parkovišť atd.
povinnosti – platit poplatky, dodržovat veřejné vyhlášky, nerušit noční klid atd.
3. schvaluje rozpočet a územní plán, rozhoduje o prodeji a koupi nemovitostí atd.
4. Pokud má zastupitelstvo 15 a více členů
5. Individuální řešení

Použitá literatura

DVOŘÁK, Jan. Odmaturuj! ze společenských věd. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. ISBN 978-80-7358-122-0

ZUBÍKOVÁ, Zdeňka a Renáta DRÁBOVÁ. Společenské vědy v kostce: pro střední školy. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2007, 188 s. V kostce (Fragment). ISBN 978-80-253-0190-6